

شیعیان عربستان

شیعه، مقاومت، فرقه‌گرایی

توبی ماتیسن

(استاد دانشگاه کمبریج)

مترجمان:

دکتر ابوذر رفیعی قهساره عضو هیئت علمی دانشگاه یاسوج
دکتر ابراهیم برزگر عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی

سرشناسه	ماتیسن، توبی، ۱۹۸۲ - م. Matthiesen, Toby
عنوان و نام پدیدآور	شیعیان عربستان: شیعه، مقاومت، فراقه‌گرایی/توبی ماتیسن؛ مترجمان ابودر رفیعی قهساره، ابراهیم برزگر
مشخصات نشر	تهران: فرهنگستان دانشگاه، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	۳۶۶ ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۹۸۴۸۱-۵-۷ ریل، ۲۲۰۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی	آیندا
یادداشت	The other Saudis : Shiism, dissent and sectarianism, 2014. عنوان اصلی.
موضوع	شیعیان -- عربستان سعودی -- شرقیه (استان) -- تاریخ
موضوع	Shiites -- Saudi Arabia -- Sharqiyah (Province) -- History
موضوع	شیعیان -- عربستان سعودی -- فعالیت‌های سیاسی
موضوع	Shiites -- Saudi Arabia -- Political activity
موضوع	شیعه و اهل سنت
موضوع	Shi'ah -- Relations -- Sunnites
موضوع	اهل سنت و شیعه
موضوع	Sunnites -- Relations -- Shi'ah
موضوع	شرقیه (عربستان سعودی: استان) -- سیاست و حکومت
موضوع	Sharqiyah (Saudi Arabia : Province) -- Politics and government
شماره	رفیعی قهساره، ابودر، ۱۳۴۲ - مترجم
نقشه افزوده	برزگر، ابراهیم، ۱۳۴۲ - مترجم
بندی کنگره	ل. ۱۳۹۷، ۲۹، ۵ DS۲۴۷۱
رده بندی دیویی	۶۹۷۸۲-۰۹۵۳۸۳۰۵
شماره کتابشناسی ملی	۶۹۵۷۷۲۱

اشارات سرگردینه

شیعیان عربستان (شیعه مقاومت، فراقه‌گرایی)

نویسنده: توبی ماتیسن (استاد دانشکده حمبر)
مترجم: دکتر ابودر رفیعی قهساره (عضو هیئت علمی دانشگاه یاسوج) و دکتر ابراهیم برزگر (عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی)

ناشر: سرو اندیشه

طراح جلد و صفحه آرا: سودابه بیات

ویراستار: سودابه بیات

چاپ اول ۱۳۹۸

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۴۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۸۴۸۱-۵-۷

نشانی: نارمک، مدائن جنوبی، کوچه شهید صفایی، پلاک ۸۰

تلفن همراه: ۰۹۱۳۲۰۹۵۲۲۵

پست الکترونیک: k_soltanzadeh1962@yahoo.com

دکتر سیدمهدی طاهری استادیار علوم سیاسی دانشگاه جامعه المصطفی العالمیه و عضو انجمن

علمی جامعه‌شناسی سیاسی ایران داور این اثر بوده‌اند

این کتاب با همکاری انجمن علمی جامعه‌شناسی سیاسی ایران به انجام رسیده است.

فهرست

۹.....	سخن ناشر.....
۱۱.....	مقدمه مترجمان.....
۱۵.....	مقدمه.....
۱۶.....	در سبب وهابیت.....
۲۴.....	بایگاه شیعه در تاریخ‌نگاری عربستان.....
۲۷.....	فرقه‌گرا، سیاست فرقه‌ای.....
۳۳.....	ساختار کتاب.....
۴۱.....	فصل اول: رویکرد انتقاد از نخستین محلی شیعه.....
۴۳.....	اسلام شیعه در شبهه عربستان.....
۴۸.....	الحاق مجدد به قلمرو ادراکات و روش‌های شمانی.....
۵۵.....	اقتصاد سیاسی دین‌داری.....
۵۹.....	شیخیه و شبکه‌های علما.....
۶۴.....	تصرف الاحساء و قطیف توسط ابن سعود.....
۷۳.....	دادگاه‌های شیعه در قطیف.....
۷۹.....	دادگاه‌های شیعه در الاحساء.....
۸۴.....	نتیجه‌گیری.....
۸۹.....	فصل دوم: نفت و مخالفت با حکومت.....
۹۳.....	جنبش کارگری در عربستان.....
۱۰۱.....	انتخابات محلی.....
۱۰۷.....	در جستجوی ملت عرب.....
۱۱۶.....	نتیجه‌گیری.....
۱۱۹.....	فصل سوم.....

۱۱۹.....	اسلام‌گرایی شیعی
۱۲۴.....	جنبش شیرازی
۱۳۳.....	شورش سال ۱۹۷۹
۱۴۲.....	محدودیت‌های سیاست استفاده از نخبگان محلی شیعی
۱۴۵.....	نتیجه‌گیری

۱۴۹.....	فصل چهارم: یک دهه برخورد
۱۵۱.....	ایران انقلابی و شیعیان منطقه خلیج فارس
۱۵۸.....	گم‌شده‌ها و تبعیدیان
۱۶۱.....	زنان پیشرو
۱۶۳.....	امیر جدید و روال نو
۱۶۷.....	مراسم حج: تنش میان عربستان و ایران
۱۷۱.....	خط امام
۱۷۸.....	نتیجه‌گیری

۱۸۱.....	فصل پنجم: توقف انقلاب
۱۸۶.....	بحران خلیج فارس و تقاضا برای اصلاح
۱۹۴.....	جنبش نامه‌های اعتراضی
۱۹۸.....	مذاکرات مخفیانه
۲۰۴.....	توافق با ملک فهد
۲۰۹.....	اختلاف میان اپوزیسیون و بمب‌گذاری در برج خُبر
۲۱۴.....	نتیجه‌گیری

۲۱۹.....	فصل ششم: شناسایی حداقلی شیعیان
۲۲۲.....	ادغام اپوزیسیون
۲۲۷.....	جامعه مدنی
۲۳۱.....	دست به‌دست شدن دادگاه‌های شیعه بین برجستگان و اسلام‌گرایان
۲۳۵.....	حوزه عمومی در عربستان سعودی

ملک عبدالله و نامه‌های اعتراضی سال ۲۰۰۳.....	۲۳۹
سیاست نمایندگی.....	۲۴۴
ایجاد گروه‌های مجازی در اینترنت.....	۲۵۴
نتیجه‌گیری.....	۲۵۷
فصل هفتم: انتفاضه جدید.....	۲۵۹
برخوردهای فرقه‌ای.....	۲۶۱
جنبش اعتراضی جدید شیعیان.....	۲۶۴
رداشت معترضان و سیاست استفاده از برجستگان شیعه.....	۲۶۷
نخستین کشتارها.....	۲۷۱
تلاش برای ابراهیم‌های جدید و تشدید تنش‌ها.....	۲۷۴
نتیجه‌گیری.....	۲۷۹
نتیجه‌گیری.....	۲۸۳
سیاست فرقه‌گرایی.....	۲۸۳
منابع.....	۲۹۵

کشور عربستان به عنوان سرزمین اصلی آئین وهابیت دارای فرقه های گوناگون از اسلام است آئین وهابیت، سنی و شیعه در این سرزمین زندگی می کنند. شیعیان عربستان اما اقلیتی هستند که مراد به مهری و بی توجهی دولت مرکزی عربستان قرار گرفته اند. جنبش های اجسالی و ساسی شیعیان در عربستان سرکوب گردیده و با برخوردهای خشن از صحنه حذف شده اند از طرفی شیعیان در مناطق نفت خیز و ثروتمند عربستان ساکن هستند اما در شرایط سخت دشوازی قرار دارند. کتاب «شیعیان عربستان؛ شیعه، مقاومت، فرقه گرایی» تألیف بوبه ماتیسن استاد دانشگاه کمبریج تلاش داشته است تا در هفت فصل به وضعیت شیعیان عربستان بپردازد. این اثر ارزشمند توسط استاد ارجمند جناب آقای دکتر ابراهیم برزدر استاد علوم سیاسی دانشگاه علامه طباطبائی (ره) و جناب آقای دکتر ابوذر رفیعی قهری استادیار علوم سیاسی دانشگاه یاسوج ترجمه شده است. ترجمه این کتاب با رعایت دقت صورت پذیرفته است و متنی روان شده است. این متن پیش از چاپ توسط دکتر سید مهدی طاهری استادیار علوم سیاسی دانشگاه جامعه المصطفی العالمیه و عضو

انجمن علمی جامعه شناسی سیاسی ایران مورد داوری قرار گرفته است
در پایان از تمامی همکاران در انتشارات سرو اندیشه که در مراحل گوناگون نشر
این اثر گرانبها همکاری داشته اند کمال تشکر را دارم.
انتشارات سرو اندیشه

www.ketab.ir